

EUROOPA KOMISJON
PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU
PEADIREKTORAAT
Direktoraat G – Maaelu arengu horisontaalaspektid
G.1 – Maaelu arengu järjepidevus

19.11.2008
Brüssel
JMC/ab/bm

KOOSTÖÖMEETME RAKENDAMISE JUHEND MAAELU ARENGU PROGRAMMIDE (2007–2013) LEADER-TELJE RAAMES

(RD 12/10/2006 rev 3)

Juhendi eesmärgid ja struktuur

Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond (EAFRD) toetab aastatel 2007–2013 kõigi liikmesriikide kohalike tegevusrühmade rakendatavaid riikide- ja piirkondadevahelisi projekte.

Käesoleva juhendi peamine eesmärk on aidata liikmesriikide ametiasutustel ja kohalikel tegevusrühmadel rakendada koostöömeedet maaelu arengu programmide raames (määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 63 punkt b ja artikkel 65).

Koostöö tekitab praktilisel tasandil palju küsimusi: kuidas leida partner, kuidas jagada partnerite vahel töö ja kohustused. Käesoleva juhendi teine eesmärk on anda nõu kohalikele tegevusrühmadele ja teistele koostööprojektide väljatöötamise ja rakendamise tegevatele kohalikele tegijatele.

Juhend kajastab ühenduse Leader-algatuste kogemusi, mis toetavad seisukohta, et koostöömõõde annab tulemustele lisandväärtust.

Käesolev juhend on soovitusliku iseloomuga, sellega ei kehtestata uusi õigusnorme. Tuleb märkida, et igal juhul on ühenduse õiguse tõlgendamine lõppkokkuvõttes Euroopa Kohtu ülesanne.

Sisukord

I peatükk	Sissejuhatus: Leader-telje raames rakendatav koostöömeede
II peatükk	Koostööprojekti valimise viisid
	- valiku teeb kohalik tegevusrühm
	- valiku teeb korraldusasutus

III peatükk	Projektide rakendamise üldsätted
	<ul style="list-style-type: none">- abikõlblikud tegevused ja kulud- koostööpartnerite abikõlblikkus- koordineeriva kohaliku tegevusrühma roll- iga partneri roll- võrgustikutöö panus
IV peatükk	Piirkondadevahelise koostöö projekt
	<ul style="list-style-type: none">- koostööd tegevad üksused- tegevuste abikõlblikkus
V peatükk	Riikidevahelise koostöö projekt
	<ul style="list-style-type: none">- Euroopa Liidu riikide vaheline koostöö- teabevahetus riikidevaheliste koostööprojektide heakskiitmise teemal- riikidevaheline koostöö, milles osalevad kolmandates riikides asuvad piirkonnad
VI peatükk	Koostöölepingu kasulikkus
I lisa	Näidiskoostööleping
II lisa	Riikidevahelise koostöö projekti teabevahetuse vorm

I peatükk. Sissejuhatus: Leader-telje raames rakendatav koostöömeede

Koostöömeede on üks kolmest Leader-telje meetmest. Koostöö tegemisel minnakse võrgustikutööst kaugemale. Kõnealuse meetmega julgustatakse ja toetatakse kohalikku tegevusrühma võtma ette ühistegevust mõne teise piirkonna, liikmesriigi või hoopis kolmanda riigi Leader-rühmaga või sarnase lähenemisviisiga rühmaga.

Komisjoni arvates on maapiirkondade vahelise koostöö lisandväärtus suur. Koostööd nähakse osana kohaliku arengu strateegiast, mitte strateegia lisaelemendina. Koostöö aitab avardada kohalikke arusaamu, et oleks võimalik täiustada kohalikke strateegiaid. Loodud piiriülene koostöö on taganud juurdepääsu teabele ja uutele ideedele, võimaldanud teistelt piirkondadelt või riikidelt õppida, stimuleerida ja toetada uuendusi ning omandada tulemuste parandamiseks vajalikke oskusi ja soetada selleks vajalikke vahendeid. Koostööd peetakse seepärast arengu seisukohalt väga oluliseks, vastastikune rikastamine annab positiivseid tulemusi. Peamine tulemus, mida koostöölt oodatakse, on üksteiselt õppimine. Ehkki piirkondade- ja riikidevahelise koostöö tegemine ei ole alati kerge, on see sageli kõige tõhusam uuenduste elluviimise ja suutlikkuse tõstmise viis.

Koostööst saadud teadmisi tuleks levitada suurema arvu kohalike tegevusrühmade seas, et see jõuaks ka nende kohalike tegevusrühmadele, kes on seni omandanud vähe koostöökogemusi või kellel need üldse puuduvad.

Kohalikele algatustele riikide- ja piirkondadevahelise mõõtmise andmine toetab nii ELi kui kohaliku, piirkondliku ja riikliku identiteedi loomist.

Koostöö toetamine ja juhtimine on aeganõudev ning selle kavandamiseks ja juhtimiseks on vaja rohkem inimesi. Liikmesriigid peavad olema valmis andma koostöö tegemiseks vajalikku tehnilist abi.

Koostööprojekt peaks andma piirkonnale lisandväärtust. Koostöömeetmed võivad olla nii nn leebed meetmed kui ka tootlikud meetmed. Koostöö võib aidata edendada Leader-rühmadel oma kohalikku tegevust. Koostöö võib aidata lahendada teatud probleeme või anda kohalikele ressursidele lisandväärtust. Näiteks võib koostöö tagada teatava projekti elujõulisuseks vajaliku kriitilise massi või soodustada üksteist täiendavaid meetmeid, nt teatavale tootele (pähklid, vill jne) spetsialiseerunud eri piirkondade Leader-rühmade ühine turundustegevus või ühisel kultuuripärandil (keldi, rooma jne) põhinevate ühiste turismialgatuste väljatöötamine.

Koostööprojektide toetamise kord võib liikmesriigiti erineda. On siiski oluline, et kõnealust korda rakendataks tingimustel, mille puhul arvestatakse koostöö etapilist olemust. Kohalike tegevusrühmade koostöö toimub kahes järjestikusel etapil:

1) Arenduseelsed meetmed:

Kõnealuseid meetmeid võetakse enne koostööprojekti rakendamist partneriotsingu hõlbustamiseks (nt riiklike võrgustike koostöö tegemise vahendid) ja ühismeetme väljatöötamise toetamiseks (ettevalmistav tehniline tugi), pidades silmas, et selliste meetmete järel ei pruugita mitmesugustel põhjustel alati võtta konkreetset ühismeedet.

2) Ühismeetme väljatöötamine ja rakendamine: koostööpartnerluste raames tuleks julgustada ühiste toodete väljatöötamist. Nende raames tuleks tegeleda konkreetse ühisprojektiga, mida juhib koordineerimise eest vastutav koordineeriv kohalik tegevusrühm. Praktilisel koostööl võib olla kaks (sageli üksteist täiendavat) eesmärki: saavutada ühisprojekti elujõulisuseks vajalik kriitiline mass ja selgitada välja üksteise täiendamise võimalused.

Leader-programmi raames tehakse kahte liiki koostööd:

- piirkondadevaheline koostöö: koostöö sama liikmesriigi eri maapiirkondade vahel. Seda võivad teha eri Leader-rühmad ja see on avatud ka muudele kohalikele rühmadele, kes kasutavad samasugust osalusel põhinevat lähenemisviisi (vt IV peatükk punkt 1);
- riikidevaheline koostöö: vähemalt kahe liikmesriigi Leader-rühmade vaheline koostöö või koostöö kolmandate riikide ühesuguse lähenemisviisiga rühmadega.

Liikmesriikide korraldusasutused peaksid oma kohustuste piires:

- andma kohalikele tegevusrühmadele arusaadavate suuniste põhjal selget teavet koostöö rahastamise võimaluste kohta,
- tagama taotlusprotsessi lihtsuse ja paindlikkuse ning valima vajaduse korral välja ettevalmistava tehnilise toe ja koostööprojektide raames abi saajad.

Riiklikud võrgustikud peaksid:

- korraldama kohalikele tegevusrühmadele koostööseminare,
- looma hea tava näidete kogumise süsteemid,
- looma partneriotsingu vahendi ja edastama riikidevahelise koostöö partneritele korrapäraselt teateid,
- andma kohalikele tegevusrühmadele tehnilist abi (individuaalseid nõuandeid),
- suhtlema korrapäraselt muude riiklike võrgustikega.

Euroopa tasandil peaks komisjon:

- looma riikidevahelise koostöö tegemiseks partneriotsingu vahendi,
- korraldama Leaderit käsitlevaid Euroopa seminare, millega edendatakse kohalike tegevusrühmade koostööd,
- korraldama nende riikidevahelise koostöö projektide alase teabe vahetuse, mille heakskiitmisprotsess on pooleli,
- koostama riikidevahelise koostöö juhendi(d),
- looma (tihedas koostöös riiklike võrgustikega) hea tava näidete kogumise ja levitamise raamistiku.

II PEATÜKK. KOOSTÖÖPROJEKTIDE VALIMISE VIISID

Liikmesriigis korraldatud valimisprotsessi tulemus tehakse partneritele / teistele korraldusasutustele teatavaks pärast ametliku valikumenetluse lõppu. See teabevahetus on vajalik, sest projekti saab hakata ellu viima (nt makseid teha) alles siis, kui kõik asjakohased valikumenetlused on lõpetatud.

Peamine erinevus võrreldes Leader+ raames rakendatud koostööprojektidega on see, et määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 62 lõike 4 kohaselt saab koostöö integreerida kohaliku arengu strateegiasse. Sel juhul kinnitab kohalik tegevusrühm oma kavatsust teha koostööd strateegiaga hõlmatud valdkonnas (valdkondades), kuid partnereid ei ole vaja tingimata kindlaks määrata, sest liikmesriigid kiidavad nad heaks järk-järgult.

Kõnealust mudelit järgivate programmide puhul valivad koostööprojekte kohalikud tegevusrühmad. Liikmesriigid võivad kasutada ka teistsugust rakendusmudelit, mille puhul teeb valiku korraldusasutus.

Samuti on võimalik kasutada ühe programmi raames samal ajal mõlemat mudelit: kohalik tegevusrühm teeb valiku, kui tema kohaliku arengu strateegia hõlmab koostööd, ja haldusasutused teevad valiku nende kohalike tegevusrühmade kavandatud projektide puhul, mille strateegia ei hõlma koostööd.

Korraldusasutus või vajadusel kohalik tegevusrühm pöörab erilist tähelepanu projektide kvaliteedile, mida näitab partnerite kaasatuse tase, kavandatud meetmete vastavus projekti eesmärkidele, meetodite usaldusvärsus, eelarve selgus ning kavandatud projekti juhtimine. Liikmesriigid peavad kontrollima, ega projekti ei toetata mõne teise ühenduse programmi raames (nt EFRD koostööeesmärgi raames).

Valiku teeb kohalik tegevusrühm

Kõnealuse rakendusmudeli puhul kohaldatakse alt-üles lähenemisviisi ka koostöö suhtes.

Koostöö on integreeritud ühe prioriteedina kohaliku arengu strateegiasse. Komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 37 lõike 4 kohaselt eelistatakse nn vanades liikmesriikides kohalike tegevusrühmade valikul neid kohalikke tegevusrühmi, kes on integreerinud koostöö oma kohaliku arengu strateegiasse vastavalt määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 62 lõikele 4.

Kohalikud tegevusrühmad tagavad kohaliku arengu strateegiate valimisel vastavad eelarvevahendid koostöömeetme eelrahastamiseks. Sellisel juhul on rühmal juba ette olemas teatavad eraldised (kas siis tema eelarvesse kantud või mitte), mida ta peab kasutama väljatöötavate projektide rakendamiseks. Kohalik tegevusrühm valib koostööprojekti nagu mis tahes muud projekti kohaliku arengu strateegia rakendamise raames. Hiljem, pärast ametlikku õiguspärasuse kontrolli (abikõlblikkuse kontrolli) kiidavad koostööprojekti heaks programmasutused.

Valiku teeb korraldusasutus

Kui projekte valib korraldusasutus, avaldab ta kindlaksmääratud kuupäeval konkursikutse või valib projektid esitamise järgi mis tahes ajal. Kohalikud tegevusrühmad või, juhul kui programmis osaleb mitu partnerit, koordinaator, peavad esitama koostööprojektid pädevale asutusele hiljemalt 31. detsembriks 2013. Projektitaotlused koostatakse asjaomase programmi puhul nõutavas vormis. Mitme riikliku või piirkondliku ametiasutuse heakskiitu vajavate projektide koostamist tuleb hõlbustada asjakohaste sätete kehtestamisega, sealhulgas näiteks ajutine heakskiit, mille puhul peab teine korraldusasutus oma heakskiidu andma mõistliku aja jooksul.

III peatükk. Projektide rakendamise üldsätted

1) Abikõlblikud tegevused ja kulud

Komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 39 lõike 3 kohaselt on abikõlblikud mitmesugused meetmed:

- **ettevalmistav tehniline tugi**

- **koostööprojekti elluviimine**: abikõlblikud on üksnes **ühismeetmele** ja **ühisstruktuuride juhtimisele** tehtud kulutused. **Arendamiskulutused** võivad olla abikõlblikud kõigis koostöövaldkondades.

Ettevalmistav tehniline tugi

Arenduseelseid meetmeid võib rahastada nii programmi tasandil tehnilise abi kaudu (riiklik võrgustik) kui ka koostöömeetme raames (ettevalmistav tehniline tugi).

Ettevalmistav tehniline tugi on arenduseelne toetus. Leader II ja Leader+ kogemused näitasid, et projekte ei saa ellu viia tehnilise toeta, seepärast lisati paljude programmide kavandamisfaasi seda tüüpi piirkondade- ja riikidevahelise koostöö eriabi, et hõlbustada partneriotsingut ja partneritega sidemete loomist ning pakkuda tehnilist tuge toimiku koostamiseks.

Kuna koostööd on keeruline alustada, on tungivalt soovitatav, et ettevalmistav tehniline tugi oleks kõigi koostööprogrammide osa ja kogu programmiperioodi kestel kättesaadav tugisüsteem.

Tehnilist tuge antakse põhimõtteliselt enne koostööprojekti elluviimist (eelnevad kulutused) ja selle arvelt ei või katta partnerite koosolekute korraldamise kulusid, kui partnerlus on lõpuks lepingu alusel loodud. Kõnealused rakendusetapis kantavad koosolekute kulud kuuluvad arendamiskulude alla, mis on projekti oluline osa.

Mõned kohalikud tegevusrühmad ei pruugi ettevalmistavat tehnilist tuge vajada ja võivad olla valmis rakendama ühismeedet eelmist programmiperioodi ettevalmistava töö põhjal.

Eelnevad kulutused võivad hõlmata võimalike partneritega peetud koosolekutega (kogemuste vahetamisega) seotud kulusid (nt reisi- ja majutuskulud, tõlkide tasud) või projekti arenduseelseid kulusid (nt projekti teostatavusuuring, konsulteerimine teatavates küsimustes, tõlkimiskulud, täiendavad personalikulud).

Koostöö alustamise hõlbustamiseks on soovitatav kehtestada projekti valikumenetlusest erinev menetlus; ettevalmistavat tehnilist tuge rakendatakse kas haldusasutuste teostatava valikumenetluse (kohalikule tegevusrühmale antakse toetust pärast toimiku esitamist) või kohaliku tegevusrühma teostatava valikumenetluse kaudu, mille puhul kohalikud tegevusrühmad kasutavad osa kohaliku arengu strateegia rakendamiseks eraldatud eelarvest.

Esimese rakendusmodeli puhul soovitatakse protsessi hõlbustamiseks lubada taotluse esitamist igal ajal, kui see on valmis.

Liikmesriigid võivad kehtestada ettevalmistava tehnilise toe ülemmäära maksimaalse protsendina projekti kogumaksumusest. Ent juhul kui projekti kogumaksumus ei ole veel teada, võivad liikmesriigid kehtestada toetuse ülemmäära partneri kohta.

Ühismeede

Koostööprojekt vastab konkreetsele meetmele, millel on piirkondade jaoks selgelt kindlaksmääratud kasu toovad eesmärgid. Leader-piirkonnaga seotud kulutused ei tähenda tingimata piirkonnas tehtud kulutusi. Ühismeede on ühine selles mõttes, et seda rakendatakse ühiselt.

Ühismeede võib hõlmata mitmesuguseid tegevusi, mis on Leader-meetodi abil rakendatud telje (telgede) raames abikõlblikud.

Rahastatavad ühismeetmed võivad keskenduda ka suutlikkuse tõstmisele, kohaliku arenguga seotud kogemuste jagamisele näiteks ühiste trükiste, koolituskursuste, mestimiskokkulepete (programmijuhtide ja personali vahetus) kaudu, millele järgneb ühiste põhimõtete ja töömeetodite vastuvõtmine või ühise või koordineeritud arendustegevuse väljatöötamine.

Ühisstruktuuri juhtimine

Ühisstruktuuri juhtimine on kõige integreeritum koostöövorm. Uus ühine struktuur võib olla mis tahes üksus, mis on asutatud asjaomases liikmesriigis (asjaomastes liikmesriikides) tunnustatud õiguslikus vormis. Riikidevahelise koostöö puhul võib see olla Euroopa Majandushuviühing.

Üks sellise struktuuri loomise eeltingimus on see, et partnerid ise on õiguslikult asutatud struktuurid.

2) Koostööpartnerite abikõlblikkus

Koostöösse kaasatakse vähemalt üks Leader-telje raames valitud kohalik tegevusrühm. Koostöö eest vastutab Leader-telje raames valitud koordineeriv kohalik tegevusrühm (komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 39 lõige 1).

Koostöö on avatud määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 59 punktis e sätestatud partnerlustele (avaliku ja erasektori partnerlustele) ja muudele organiseerunud maapiirkondade kohalikele rühmadele, kes vastavad järgmistele kriteeriumidele: a) piirkonnas on kohalik rühm, kes tegeleb aktiivselt maaelu arendamisega ja kes suudab geograafilise territooriumi jaoks arengustrateegia välja töötada, b) kõnealune kohalik rühm on organiseerunud kohalike osalejate partnerluse alusel.

Tuleb märkida, et artikli 59 punkti e kohastel partnerlustel ei ole koostöö koordineerimiseks erifondi. Seepärast tuleks sel eesmärgil kasutada 4. telje koostöömeedet.

Tuleb märkida, et projekti ei pea tingimata ellu viima kohalikud tegevusrühmad, vaid seda võivad teha ettevõtjad (või projekti edendajad), kelle kohalik tegevusrühm on koostöölepingus seda tegema määranud (vt III peatüki punkt 5).

3) Koordineeriva kohaliku tegevusrühma roll (arendamine)

Projekti koordineerival Leader-rühmal on lõppvastutus projekti elluviimise eest ja ta toimib riiklike ja/või piirkondlike ametiasutuste vahelise suhtluse kanalina, mille kaudu edastatakse vajalikku teavet rahastamisaotluste seisu ja tegelike saavutuste kohta. Iga koostööprojekt viiakse ellu koostöölepingu alusel projektis osalevate rühmade kokkuleppel määratud juhtrühma järelevalve all ja koordineerimisel.

Koordineerivale rühmale tuleb anda minimaalselt ülesandeid, et oleks tegemist tõelise juhtimisega. Lisaülesandeid võidakse võtta lepingu alusel.

Koordineerival rühmal on tavaliselt järgmised arendamisülesanded:

- projekti väljatöötamise **juhtimine ja koordineerimine**, sealhulgas koostööprojekti tutvustava koostöölepingu ettevalmistamine (projekti kirjeldamine ja kohalike tegevusrühmade kohustuste kindlaksmääramine),
- **projekti rahaline koordineerimine**: iga rühma esitatud rahastamisaotluse kohta teabe kogumine (see teave on seejärel kättesaadav igale rühmale ning asjaomastele piirkondlikele või riiklikele ametiasutustele),
- **projekti ning iga partneri ülesannete rakendamise juhtimine ja koordineerimine**, et tagada projekti kavakohane elluviimine,
- **koostööprojekti edendamine ja järelevalve** (rahaline seis, s.o tehtud kulutused ja saadud tulu; teabevahetuse korraldamine rühmade vahel; rakendamisaruannete koostamine),
- Leaderi juhtrühm **kontrollib**, et iga Leader rühm **täidaks võetud kohustusi**, et ühisprojekt viidaks ellu nõuetekohaselt.

Kõnealuste ülesannete täitmiseks tehtud kulutused on osa koostööprojektist, mida rahastatakse programmi koostöömeetme raames.

4) Iga partneri roll koostööprojektis

Partnerid peavad ülesandeid ja kulutusi omavahel jagama, et iga partner osaleks projekti rakendamises; iga partner vastutab teiste rühmade ja juhtrühma ees oma kohustuste täitmise eest vastavalt koostöölepingule (vt I lisa).

Iga rühm kannab haldus- ja finantsvastutust nende tegevuste eest, mida ta juhib. Seepärast vastutab ta esialgse rahastamiskava koostamise eest ja kaasrahastajatega läbirääkimiste pidamise eest. Iga rühm vastutab tehtud kulutusi ja avaliku sektori kaasrahastamise laadi kajastavate raamatupidamisdokumentide pidamise eest ning kõnealuste dokumentide piirkondlikele või riiklikele ametiasutustele kättesaadavaks tegemise eest.

Nagu eespool nimetatud, on võimalik, et osa koostööprojekti kulutusi tehakse kohaliku tegevusrühma eri struktuuride (nt kohaliku tegevusrühma partnerluse liige) või kohaliku tegevusrühma tegevuspiirkonna tegija kaudu.

5) Võrgustikutöö panus

Koostöö tegemiseks antav tehniline abi on abikõlblik riikliku võrgustiku tehnilise abi tegevuskava alusel (määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikkel 68).

Kõigi programmis osalevate kohalike tegevusrühmade vahelise võrgustiku loomise põhjus on nende vahel koostöö edendamine ja hõlbustamine (piirkondadevaheline koostöö).

Riikidevahelise koostöö puhul toetab ettevalmistavat tehnilist tuge Euroopa maapiirkondade võrgustik, mis peaks asuma sellist koostööd edendama niipea, kui tööle hakkab. Väga oluline on ka riiklike võrgustike töö riikidevahelise koostöö stimuleerimisel.

Selleks on soovitatav, et riikliku võrgustiku veebisaidil oleks partneriotsingu lehekülj; erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele teemale kirjeldamisele, mida partnerit otsiv kohalik tegevusrühm soovib koostööd

tehes arendada, ja selles valdkonnas saadud kogemustele. Ühenduse Leader-algatuse raames saadud kogemused näitasid, et ootustele vastava ning oskuste, teadmiste ja oskusteabe poolest sobiva partneri leidmine ei pruugi alati lihtne olla. Selleks, et kõnealune teave vastaks riikidevahelise koostöö vajadustele, tuleks see tõlkida inglise keelde.

IV PEATÜKK. PIIRKONDAVAHELISE KOOSTÖÖ PROJEKT

1) Koostööd tegevad üksused

Liikmesriigisisene piirkondadevaheline koostöö hõlmab vähemalt ühte Leader-telje raames valitud piirkonda. Leader-meetodi leviku soodustamiseks võib partnerlus olla avatud ka määruse (EÜ) nr 1689/2005 artikli 59 punkti e kohaselt 3. telje raames valitud kohalikele avaliku ja erasektori partnerlustele või muudele maapiirkondade rühmadele, mis on organiseerunud Leaderi põhimõtete kohaselt ja mis on liikmesriigi poolt tunnustatud.

Lisaks liikmesriigi ametliku tunnustuse saamise kriteeriumidele võidakse Leaderi põhimõtete kohaselt organiseerunud muu maapiirkonna määratlemisel arvesse võtta järgmist:

- Kohalik tegevusrühm, kes tegeleb aktiivselt maaelu arendamisega ja kes suudab teatava geograafilise territooriumi jaoks arengustrateegia välja töötada.
- Rühm on organiseerunud avatud ja laiapõhjalise partnerluse põhjal, milles julgustatakse osalema kohalikke tegijaid. Rühmas peavad olema mitme sotsiaalmajandusliku sektori, sealhulgas ühenduste esindajad. Rühm peab välja töötama oma arengupoliitika.
- Rühm peab püüdma teiste rühmadega võrgustikepõhist koostööd teha.

2) Tegevuste abikõlblikkus

Lisaks väga täpsele teemale vastavatele tegevustele, mille rakendamine nõuab asjaomaste tegevusrühmade piirkondadest laiemat piirkonda, on koostöömeetme alusel abikõlblikud üksnes need tegevused, mis on seotud Leader-telje raames valitud piirkondadega. Koostöö koordineerimiseks tehtavad kulutused on siiski abikõlblikud kõigi asjaomaste piirkondade puhul.

Projekti koordineerimine hõlmab projekti elluviimiseks vajalikke koordineerimisülesandeid (partnerite kohtumised; koordineeriva rühma haldus- ja finantsülesanded koordineerijana; koostöölepingu juriidiline sõnastamine ja/või ühisstruktuuri ühise õigusliku struktuuri toimimine). On soovitatav, et partnerid jagaksid koordineerimiskulude kandmise koostöölepingu alusel. See tähendab, et projekti elluviimine saab alata alles siis, kui kõigi partnerite taotlused on heaks kiidetud.

V PEATÜKK. RIIKIDEVAHELISE KOOSTÖÖ PROJEKT

Eristatakse Euroopa Liidu riikide vahelist koostööd ja riikidevahelist koostööd, milles osaleb Euroopa Liitu mittekuuluv riik:

1) Euroopa Liidu riikide vaheline koostöö

Riikidevahelises koostöös osalevad vähemalt kaks kohalikku tegevusrühma, kes asuvad kahes liikmesriigis ja kellest vähemalt üks on valitud Leader-telje raames.

Riikidevahelist koostööd saab nagu piirkondadevahelist koostöödki laiendada maaelu arengu programmide 3. telje raames valitud rühmadele (määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 59 punktis e nimetatud muude kui Leaderi nõuetele vastavatele avaliku ja erasektori partnerlustele). Leader-telje raames on abikõlblik projekti üldine koordineerimine Leader-telje raames valitud koordineeriva kohaliku tegevusrühma poolt. Muude rühmade (artikkel 59 punkt e) piirkondadega või muude Leaderi alusel organiseerunud maapiirkondadega seotud muid kulusid tuleb rahastada väljaspool Leader-telje.

Partnerite koostöölepingu (vt allpool) põhjal vastutab projekti koordineerimise eest projekti koordineeriv kohalik tegevusrühm. Iga partnerrühm peaks vastutama teabevahetuse eest oma järelevalveasutusega ja oma piirkonnas elluviidava projektiosa rahastamise eest.

2) Teabevahetus riikidevaheliste koostööprojektide heakskiitmise teemal

Komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artikli 39 lõikes 5 on sätestatud: „Liikmesriigid teavitavad komisjoni kinnitatud riigiülese koostöö projektidest”. Kõnealuse kohustuse eesmärk on suurendada liikmesriikides läbipaistvust seoses antud heakskiiduga ning kiirendada heakskiidumenetlust. Määratud pädevad asutused peavad teavitamisel kasutama riikidevahelise koostöö projekti ühist teabevahetuse vormi, mis on esitatud II lisas.

Euroopa maapiirkondade võrgustikul on toetav roll, selle täitmisel kehtestab ta riikidevaheliste koostööprojektide Euroopa andmebaasi pädevate asutuste esitatud teabe põhjal antud heakskiidu alusel.

Üldjuhul tuleks järgida järgmist menetlust:

1. etapp: koostööprojektis osaleda kavatsev kohalik tegevusrühm esitab pädevale asutusele heakskiitmistaotluse (kui projekti valib kohalik tegevusrühm) või valiku tegemise ja heakskiitmise taotluse. Pädev asutus saab anda kohalikule tegevusrühmale ajutise heakskiidu. Ajutine heakskiit kehtib kuus kuni üheksa kuud ja muutub lõplikuks, kui kõik partnerid saavad oma pädevate asutuste heakskiidu.

2. etapp: programmi pädev asutus (korraldusasutus/makseasutus) teatab komisjonile riikidevahelise koostöö projekti (ühismeetme) esialgselt heakskiitmisest, kasutades riikidevahelise koostöö projekti teabevahetuse vormi (mis tuleb saata SFC 2007 kaudu). Samuti määrab ta pädeva asutuse kontaktisiku.

3. etapp: pädeval asutusel on võimalus teha päringuid heakskiitmisel olevate projektide kohta riikidevaheliste koostööprojektide Euroopa andmebaasist, et järgida teistes liikmesriikides heakskiidumenetlust. Kuipädev asutus on saanud tõendeid teiste liikmesriikide pädevate asutuste antud heakskiidu kohta, kinnitab ta oma heakskiidu.

Viimati nimetatud etappi ei rakendata riikidevahelise koostöö projekti puhul, milles osalevad vaid üks liikmesriik ja üks kolmanda riigi piirkond.

3) Riikidevaheline koostöö kolmandates riikides asuvate piirkondadega

Riikidevahelises koostöös kolmanda riigi piirkonnaga osaleb vähemalt üks Leader-telje raames valitud piirkond. Kui Leader-telje raames valitud piirkond teeb koostööd väljaspool ühendust asuva riigi piirkonnaga, mis on organiseerunud Leader-lähendamise kohaselt, on abikõlblikud asjaomased Leader-piirkonnaga seotud kulutused (koostöölepingul põhinev Leader-piirkonna osa koordineerimisest ja ühisprojektist, nt Leaderi kohaliku tegevusrühma osalemine partnerite koosolekutel; ühisprojekti kohalik elluviimine tema piirkonnas). Teisisõnu, Leader-piirkonnaga seotud kulutused ei tähenda tingimata, et need peaksid olema tehtud selles piirkonnas.

ELi mittekuuluva riigi piirkonnas tehtud kulutused, mis ei ole Leader-piirkonnaga seotud, ei ole abikõlblikud. Koostöös osaleva väljaspool ühendust asuva piirkonna määratlus peab olema kooskõlas Leader-lähendamise (vt määratlus IV peatüki punktis 1).

VI PEATÜKK. KOOSTÖÖLEPINGU KASULIKKUS

Leader programmi rakendamisel saadud koostöökogemused näitasid selgelt, et tõhusa juhtimise tagamiseks tuleb kohe projekti alguses kindlaks määrata eesmärgid, ülesannete (juhtimine, koordineerimine, järelevalve ja hindamine) jaotus ja koostööpartnerite finantsosalus. Kõik need aspektid on võimalik sätestada ametlikus koostöölepingus, mis aitab tagada juhtimise läbipaistvuse ja üksteise kohustuste selguse.

Koostööleping on ühes osalisriigis tunnustatud juriidilises vormis koostatud ühine dokument, mille allkirjastavad kõik partnerid (sealhulgas koordineeriv kohalik tegevusrühm). Koostöölepingus tuleb selgelt sätestada projekti eesmärgid, nende saavutamiseks rakendatavad algatused, iga partneri roll projekti elluviimises ja iga partneri finantsosalus projektis.

Koostöölepingus sätestatakse ühismeetme kogueelarve kõik komponendid. Koostöölepingus, mis koostatakse asjaomaste liikmesriikide keeles, sätestatakse projekti raames tehtava koostöö sisu ning iga kohaliku tegevusrühma finantsosalus ja tehniline panus eesmärkide saavutamisel.

Koostöölepingud peaksid sisaldama järgmist:

- partnerite kirjalik kinnitus koos koordineeriva tegevusrühma ja partneriteks olevate kohalike tegevusrühmade / kohalike rühmade nimede ja aadressidega;
- koostööprojekti üksikasjalik kirjeldus, milles on märgitud:
 - projekti eesmärgid;
 - eesmärkide saavutamiseks võetavad meetmed;
 - võimalikud abisaajad;
 - iga partneri roll projekti korraldamisel ja elluviimisel (asjakohastel juhtudel teatavaid tegevusi ellu viima volitatud tehnilised organisatsioonid);
 - projekti korraldamise ja selle rakendamise üle peetava järelevalve korraldus;
 - mitmepoolse projekti eeldatavad tulemused;
- kavandatud kogueelarve ja iga partneri finantsosalus;
- soovituslik ajakava;
- lepinguosaliste õigusvaidluste korral kohaldatav seadus ja pädevad kohtud on jäetud partnerite/tegevusrühma otsustada kas ühe partneri/tegevusrühma asukoha või peamise tegevuskoha järgi või projekti elluviimise koha järgi. Tavaliselt eelistatakse koordineeriva tegevusrühma peamist tegevuskohta;
- partnerite soovi korral klausel, mis võimaldab uute kohalike tegevusrühmade/rühmade kaasamist;
- lepingu muutmise menetlus.

Näidiskoostööleping on esitatud käesoleva juhendi I lisas. Näidis sisaldab ka tehnilist lisa projekti üksikasjaliku kirjelduse jaoks. Leping ise sisaldab üksnes üldisi lepingutingimusi.

ILISA

NÄIDISKOOSTÖÖLEPING

Koostööprojekti nimetus:

Kinnitus:

Allakirjutanud, kes esindavad kohaliku tegevusrühma partnereid, kohustuvad rakendama lisa määratletud koostööprojekti ning tõendavad selles sisalduva teabe õigsust.

Kohaldatav seadus ja pädev kohus

Käesolevat lepingut reguleerib seadus.

1. **LEPINGU TÕLGENDAMISE VÕI KOHALDAMISE TÕTTU PARTNERITE VAHEL TEKKIV VAIDLUS, MIDA EI SUUDETA RAHUMEELSELT LAHENDADA, LAHENDATAKSE KOHTUTES.**

2. **UUTE PARTNERITE KAASAMIST LUBAV KLAUSEL („LEADERI VÕI MUID KOHALIKKE TEGEVUSRÜHMI VÕIB NENDE SOOVI KORRAL KAASATA KÄESOLEVA LEPINGU MUUDATUSEGA”)**

3. MUID MUUDATUSI LUBAV KLAUSEL

4. ALLKIRJAD

Leader-telje kohase koordineeriva kohaliku tegevusrühma nimi:

Esindaja nimi:

Ametikoht:

Kuupäev:

Koht (aadress, sealhulgas riik):

Allkiri:

Leaderi kohaliku tegevusrühma / muu kohaliku tegevusrühma 1 nimi:

Esindaja nimi:

Ametikoht:

Kuupäev:

Koht (aadress, sealhulgas riik):

-

Allkiri:

Leaderi kohaliku tegevusrühma / muu kohaliku tegevusrühma N nimi:

Esindaja nimi:

Ametikoht:

Kuupäev:

Koht (aadress, sealhulgas riik):

Allkiri:

KOOSTÖÖLEPINGU LISA

PROJEKTI KIRJELDUS

Koostööprojekti nimetus:

KOOSTÖÖPROJEKTIS OSALEVAD PARTNERID

Kontaktandmed:

Leader-telje kohase koordineeriva kohaliku tegevusrühma nimi:

Esimehe nimi:

Käesoleva vormi kontaktisiku nimi:

Kohaliku programmi eest vastutav organisatsioon:

Kontaktisiku aadress:

Telefon:

Faks:

E-post:

Kõneldavad/mõistetavad keeled:

Kontaktandmed:

Leaderi kohaliku tegevusrühma / muu kohaliku tegevusrühma 1 nimi:

Esimehe nimi:

Kontaktisiku nimi:

Kohaliku programmi eest vastutav organisatsioon:

Kontaktisiku aadress:

Telefon:

Faks:

E-post:

Kõneldavad/mõistetavad keeled:

Kontaktandmed:

Leaderi kohaliku tegevusrühma / muu kohaliku tegevusrühma N nimi:

Esimehe nimi:

Kontaktisiku nimi:

Kohaliku programmi eest vastutav organisatsioon:

Kontaktisiku aadress:

Telefon:

Faks:

E-post:

Kõneldavad/mõistetavad keeled:

Koostööprojekti kirjeldus

Projekti eesmärkide ja põhitegevuste kirjeldus (sealhulgas asjaomased kohad ja kuupäevad), abisaajate ja tehtud edusammude kirjeldus:

Abisaajate ja asjaomaste piirkondade puhul eeldatavate tulemuste kirjeldus:

Läheneemisviis, rakendamise meetodid ja kord rahastamistaotluse aluseks oleva projekti korral:

Projekti rakendamise aeg:

Iga partneri roll põhitegevustes:

Projekti kavandatav eelarve

Maaelu arengu programm	Koordineeriv kohalik tegevusrühm või kohalik tegevusrühm / muud rühmad	Kavandatavad tegevused	Maksumus (eurodes)	Rahastamine (eurodes)		
				Ühendus (EAFRD)	Avalik sektor	Erasektor
	<u>Organisatsioonilised kulud / koordineerimiskulud</u> (jagatud)					
	<u>Muud kulud</u> (jagatud) (põhitegevused ...):					
	<u>Muud kulud</u> (jagamata)					
	KOKKU					

II LISA

RIIKIDEVAHELISE KOOSTÖÖPROJEKTI
TEABEVAHETUSVORM

1. Põhiteave projekti kohta

1.1. Koostööprojekti nimetus:

1.2. Lühend:

1.3. Koostööprojekti raames ette nähtud meetmete kestus:

1.3.1. Alguskuupäev:

1.3.2. Lõppkuupäev:	
1.4. Koostööprojekti kogu kulu (eurodes):	
Projekti eelarve jaotus rahaliste allikate kaupa	
1.4.1. Kogueelarve:	
1.4.2. Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond (EAFRD):	
1.4.3. Avalik sektor:	
1.4.4. Erasektor:	
Eelarve jaotus partnerite kaupa	
1.4.5. Koordineeriva partneri kogueelarve:	
1.4.6. Partner 1:	
1.4.7. Partner 2:	
1.4.8. Partner 3:	
1.4.9. Partner 4:	
1.4.10. Partner 5:	
1.4.11. Partner 6:	

<i>1.4.12. Partner 7:</i>	
<i>1.4.13. Partner 8:</i>	

2. Teave koostööpartnerite kohta	
2.1. Koordineeriva partneri andmed	
2.1.1. Koordineeriva kohaliku tegevusrühma ametlik nimi:	
2.1.2. Juhataja nimi:	
2.1.3. Kohaliku tegevusrühma kontaktisik koostöö alal	
2.1.3.1. Nimi:	
2.1.3.2. Kontaktaadress:	
2.1.3.3. Telefon:	
2.1.3.4. Faks:	
2.1.3.5. E-post:	
2.1.3.6. Kõneldavad/mõistetavad keeled:	
2.1.4. Pädeva aruandva asutuse nimi ja kontaktisiku nimi:	
2.1.5. Komisjoni teavitamise kuupäev:	

2.1.6. Heakskiidu andnud pädeva asutuse nimi:	
2.1.7. Projekti heakskiitmise kuupäev:	
2.2. Kohaliku tegevusrühma 1 andmed	
2.2.1. Kohaliku tegevusrühma ametlik nimi:	
2.2.2. Juhataja nimi:	
2.2.3. Kohaliku tegevusrühma kontaktisik koostöö alal	
2.2.3.1 Nimi:	
2.2.3.2 Kontaktaadress:	
2.2.3.3 Telefon:	
2.2.3.4 Faks:	
2.2.3.5 E-post:	
2.2.3.6 Kõneldavad/mõistetavad keeled:	
2.2.4. Pädeva aruandva asutuse nimi ja kontaktisiku nimi:	
2.2.5. Komisjoni teavitamise kuupäev:	
2.2.6. Heakskiidu andnud pädeva asutuse nimi:	

2.2.7. *Projekti heakskiitmise kuupäev:*

--

2.3. Kohaliku tegevusrühma 2 andmed	
2.3.1. Kohaliku tegevusrühma ametlik nimi:	
2.3.2. Juhataja nimi:	
2.3.3. Kohaliku tegevusrühma kontaktisik koostöö alal	
2.3.3.1. Nimi:	
2.3.3.2. Kontaktaadress:	
2.3.3.3. Telefon:	
2.3.3.4. Faks:	
2.3.3.5. E-post:	
2.3.3.6. Kõneldavad/mõistetavad keeled:	
2.3.4. Pädeva aruandva asutuse nimi ja kontaktisiku nimi:	
2.3.5. Komisjoni teavitamise kuupäev:	
2.3.6. Heakskiidu andnud pädeva asutuse nimi:	
2.3.7. Projekti heakskiitmise kuupäev:	

